

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ Η ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΑΜΕΛΕΙΑ;

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της χώρας και μια σοβαρή πηγή πρόκλησης ρύπανσης στο έδαφος, στα ύδατα και στο περιβάλλον γενικότερα είναι η έλλειψη ολοκληρωμένου θεσμικού πλαισίου και βασικών υποδομών για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων.

Επικίνδυνα χαρακτηρίζονται τα απόβλητα που περιέχουν τοξικές, εκρηκτικές, εύφλεκτες, καρκινογόνες, ραδιενεργές, ερεθιστικές και μεταλλαξιογόνες ουσίες καθώς και κάθε ουσία που μπορεί να προκαλέσει αλλοιώσεις στα νερά, τον αέρα ή το έδαφος.

Η παραγόμενη ποσότητα στερεών ΕΠ.ΑΠ και υλίων στο σύνολο της χώρας έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία στους 287000 περίπου τον/ετος, παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 33% σε σχέση με το 1988. Περίπου το 85 - 90% της ετήσιας παραγωγής ΕΠ.ΑΠ προέρχεται από ένα μικρό σχετικά αριθμό μονάδων (20 έως 25), από στους κλάδους της μεταλλουργίας, της διύλισης του αργού πετρελαίου και της παραγωγής χημικών προϊόντων και λιπασμάτων.

Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία από τα ετήσια παραγόμενα ΕΠ.ΑΠ περίπου:

- Το 76% αποθηκεύονται προσωρινά σε ειδικούς χώρους, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία
- Το 22.50% ανακυκλώνονται ως παραπροϊόντα, ως καύσιμα ή ως πρόσθετα υλικά
- Το 1% υφίστανται επεξεργασία με σταθεροποίηση / στερεοποίηση
- Ποσοστό μικρότερο του 0.50% μεταφέρονται στο εξωτερικό για ανακύκλωση, θερμοκαταστροφή ή τελική διάθεση.

Ένα σημαντικό πρόβλημα σχετικό με τη διασυνοριακή μεταφορά των επικινδύνων, είναι η απαγόρευση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πειραιά να διακινούνται από το λιμάνι της, όσα παράγονται από δραστηριότητες εκτός των διοικητικών ορίων της, με αποτέλεσμα ο κύριος όγκος τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων, που παράγονται από την υπόλοιπη χώρα και μεταφέρονται στο εξωτερικό, να διακινούνται από το Λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Κατά συνέπεια μεγάλες ποσότητες επικινδύνων και τοξικών αποβλήτων διασχίζουν σχεδόν όλη τη χώρα, αυξάνοντας τις πιθανότητες πρόκλησης ατυχημάτων με σοβαρότατες συνέπειες για τη δημόσια υγεία. Παράλληλα αυξάνεται το κόστος διάθεσής τους ενώ η κατ'έτος αύξηση των διακινούμενων ποσοτήτων από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, μειώνει τη δυνατότητα ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Παρά τις επανειλημμένες κινήσεις της ΝΑ Θεσσαλονίκης, η ΝΑ Πειραιά δεν έχει άρει την απαγόρευση.

Στον πίνακα φαίνονται οι ποσότητες που διακινούνται από το λιμάνι της Θεσσαλονίκης σε σχέση με τις παραγόμενες στο Νομό.

Έτος	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Διακινούμενες ποσότητες (τόνοι)	14	150	83	368	425	1029	404	1566
Παραγόμενες στο Νομό. (τόνοι)	11	1,5	11	10	16	3,5	266	880*

* Στις ποσότητες αυτές περιλαμβάνονται οι 756 τόνοι ληγμένων φυτοφαρμάκων της ΔΙΑΝΑ που μεταφέρθηκαν στην Γερμανία για καταστροφή.

Πάντως το ποσοστό των επικινδύνων αποβλήτων που μεταφέρεται στο εξωτερικό για τελική διάθεση είναι πολύ μικρό σε σχέση με τις παραγόμενες ποσότητες και αυτό οφείλεται κυρίως στο κόστος. Ειδικά οι μικρές δραστηριότητες είναι εξαιρετικά δύσκολο να αντεπεξέλθουν σε αυτή τη δαπάνη με αποτέλεσμα πολλά από τα παραγόμενα επικίνδυνα απόβλητα να διατίθενται είτε σε χώρους διάθεσης μη επικινδύνων ή να απορρίπτονται ανεξέλεγκτα. Αποτέλεσμα είναι η ύπαρξη στην Ελλάδα σημαντικού αριθμού ρυπασμένων χώρων, γεγονός που δημιουργεί την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το έδαφος, η «ρυπασμένη γη» ως καθαυτό απόβλητο. Ωστόσο, είναι αρκετές οι περιπτώσεις όπου βιομηχανικά συγκροτήματα αναζητούν εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης κάποιων συγκεκριμένων κατηγοριών αποβλήτων.

Στο Νομό Θεσσαλονίκης μέχρι στιγμής υπάρχουν εννέα (9) αδειοδοτημένες εταιρίες συλλογής και μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων και δύο (2) χώροι που διαθέτουν άδεια για προσωρινή αποθήκευση επικινδύνων αποβλήτων. Στην Αθήνα, στην περιοχή Ασπροπύργου, τα τελευταία δύο χρόνια λειτουργεί βιομηχανία επεξεργασίας και αξιοποίησης επικινδύνων αποβλήτων για την παραγωγή κυρίως εναλλακτικών καυσίμων.

Συνοψίζοντας θα λέγαμε ότι:

- Η έλλειψη ενός ολοκληρωμένου νομοθετικού πλαισίου
- Η έλλειψη Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων.

- Η μη ύπαρξη χώρων υγειονομικής ταφής επικινδύνων αποβλήτων και ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων επεξεργασίας / αποτέφρωσης τους
- Η έλλειψη στοιχείων σε εθνικό και νομαρχιακό επίπεδο αναφορικά με τις παραγόμενες ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων καθώς και των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών τους συνηγορούν στη δημιουργία ενός σοβαρού προβλήματος σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με αντίκτυπο τόσο στο περιβάλλον όσο και στην βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας.

Με βάση τα παραπάνω, κάποιες άμεσες και αναγκαίες δράσεις είναι οι εξής:

1. η συμπλήρωση της ισχύουσας νομοθεσίας με εθνικό σχεδιασμό και διαδικασίες περιφερειακής διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, εμπλοκή των αρμόδιων περιφερειακών υπηρεσιών στις διαδικασίες έκδοσης αδειών για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων, συλλογής στοιχείων, τήρησης μητρώων, σύνταξης εκθέσεων κλπ. Η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων θα πρέπει να συνοδεύεται από ενίσχυση με εξειδικευμένο προσωπικό.
2. η σύνταξη και εφαρμογή εθνικού σχεδίου για τις διαδικασίες εξαγωγής των επικινδύνων αποβλήτων σε άλλες χώρες με κριτήρια περιβαλλοντικά, χωροταξικά και οικονομικά. Θεωρούμε ότι είναι αναγκαία η άμεση διαμεσολάβηση του ΥΠΕΧΩΔΕ για την άρση της απόφασης του Νομάρχη Πειραιά για την εξαγωγή των επικινδύνων αποβλήτων.
3. Προετοιμασία της χώρας μας και η εναρμόνισή της με την νέα Θεματική Στρατηγική για την Προστασία του Εδάφους που προωθείται από την Ε.Ε.
4. Εκπόνηση ελληνικής νομοθεσίας σχετική με την ποιότητα των εδαφών (οριακές τιμές ρύπων) σε σχέση με τις χρήσεις γης. Είναι αναγκαία προς αυτήν τη κατεύθυνση η εκπόνηση των μελετών Εκτίμησης του Περιβαλλοντικού Κινδύνου για το έδαφος και το υπόγειο νερό. Παράλληλα απαιτείται:
  - Η δημιουργία ενός καταλόγου ρυπασμένων περιοχών σε εθνικό/ περιφερειακό επίπεδο όπου θα έχουν καταγραφεί όλα τα χαρακτηριστικά των εδαφών και του υπόγειου νερού, με σκοπό την εξυγίανσή τους.
  - Η καθιέρωση ενός συστήματος περιβαλλοντικού ελέγχου του εδάφους και των υπόγειων νερών, ώστε ο έλεγχος να γίνεται συστηματικά και να χρησιμοποιεί αναλυτικές ενιαίες μεθόδους για λόγους συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων.

Χρήσιμη επίσης θα ήταν η σύσταση Περιφερειακής Επιτροπής για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, ενός οργάνου κοινωνικού διαλόγου με τη συμμετοχή αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων, εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κοινωνικών και παραγωγικών φορέων, παραγωγών επικινδύνων αποβλήτων, επιχειρήσεων που ασχολούνται με τη διαχείρισή τους, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων κλπ.

Τα παραπάνω στοιχεία περιλαμβάνονται στο πόρισμα Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ. Το πλήρες κείμενο βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος: www.tkm.tee.gr (Δραστηριότητες ΤΕΕ/ΤΚΜ- Ομάδες Εργασίας - Θέματα περιβάλλοντος) ■

Αντικατάσταση μελών Αντιπροσωπείας

Το Προεδρείο της Αντιπροσωπείας του Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΤΕΕ, έχοντας υπόψη τις παραιτήσεις των μελών της Αντιπροσωπείας:

- Σαλονικίδου Αγγελικής που εκλέχτηκε με την παράταξη " Δ.Κ.Μ. "
- Ζαχαριάδη Φίλιππου, Κετέν Αναστάσιου και Αδαμογιάννη Ευάγγελου που εκλέχτηκαν με την παράταξη "ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΙ- ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ", ανακηρύσσει ως τακτικά μέλη της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, στη θέση αυτών που παραιτήθηκαν, τους:

1. Χηράκη Ελένη, στη θέση του Ζαχαριάδη Φίλιππου
2. Περτζινίδου Μαρία, στη θέση της Αγγελικής Σαλονικίδου ■

Αντικατάσταση μελους ΔΕ

Το Προεδρείο της Αντιπροσωπείας του Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας του ΤΕΕ, έχοντας υπόψη την από 15.4.2005 παραίτηση του μέλους της Διοικούσας Επιτροπής Σοϊλεμετζίδου Κυριακής, ανακηρύσσει την αμέσως επόμενη σε σειρά προτίμησης υποψήφια του ίδιου ψηφοδελτίου Ράλλη Πηνελόπη ΠΜ, στη θέση της παραιτηθείσας συναδέλφου ■